

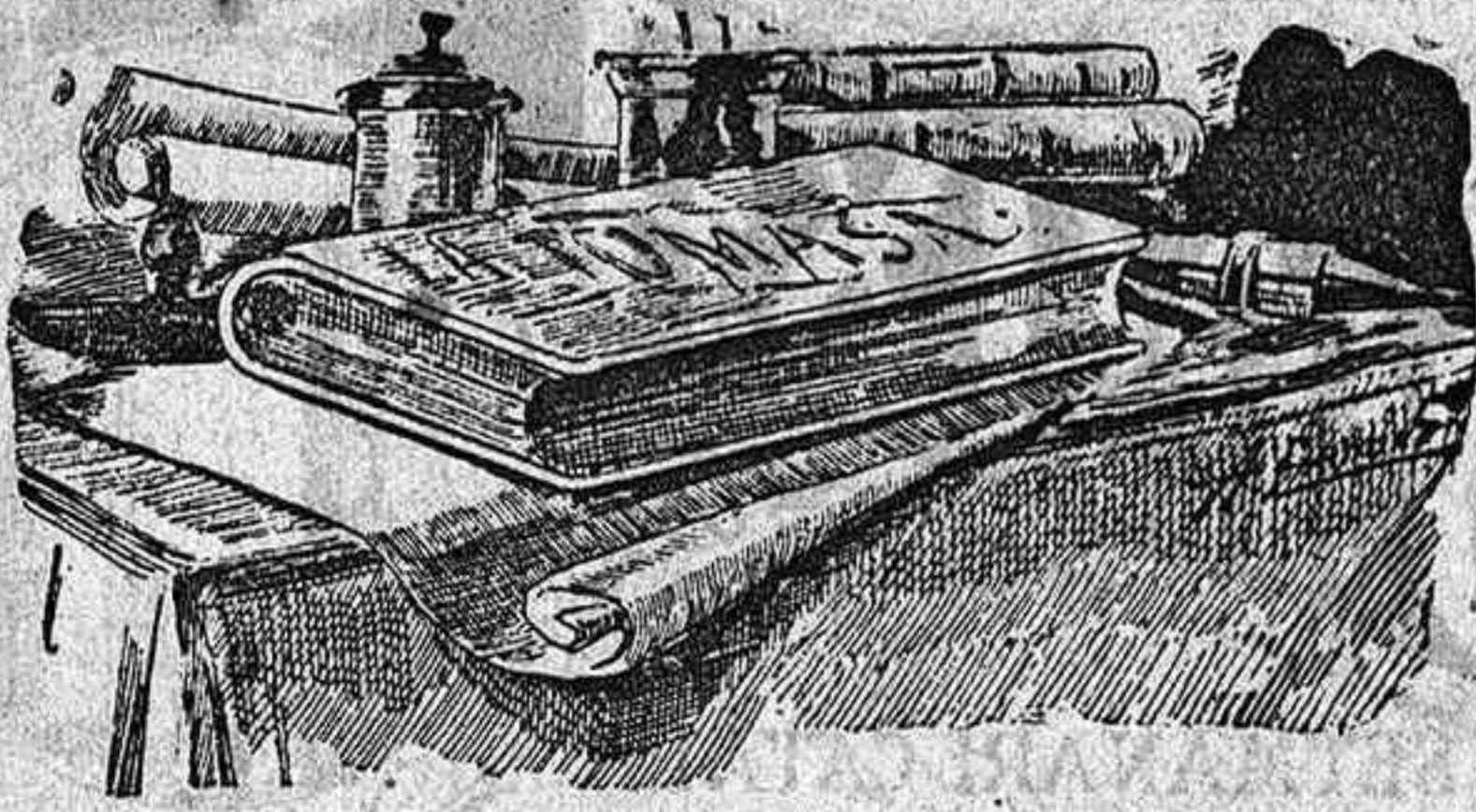
ANY II

NÚM. 69

BARCELONA 20 DECEMBRE DE 1889.

Francisca Soler de Ros.

UNA LLISSÓ

QUI ahont me veuhen, jo hi estat enamorat una vegada en aquest món.

Y vamos adelante, que esto nada tiene de particular, com deya nostre immortal Figaro.

Si senyors; vaig enamorar-me d' una moreneta molt divina, que tenia una piga al front. ¡Era molt bufona! Jo la estimava moltíssim; 'm tornava boig per ella.

Dels set días de la setmana no 'n faltava ni un que no anés á véurerls á n' ella y als seus pares, que eran uns papiolis; es á dir, m' ho pensava.

Me rebian, ab molta satisfacció. Tot era lo Quico, perque jo m' dich Quico pera servirlos.

Feya una mica de brometa ab ells y después 'ns quedavam en un reconet solets jo y la méva promesa que 's deya Rita.

Alló era gosar. Aquellas miradetas qu' encisan, acompanyadas d' alguna extralimitació, feyan un paradís d' aquella estancia bastant democrática.

Jo en lloch estava tan bè com aprop seu, per més que cada día m' anava tornant sech... y aixó que ganeijava bastant.

Un dia va dir-me ella: Quico, hauríam de sortir á passeig.

Jo vareig contestar: Faré lo que á tu 't vinga de "gust, noya; soch tot teu, estich á la teva disposició.

—“Peixó que jo conech que tu m' estimas, replicá “ella, y com que á tú no 't será ré, jo tindria ganas de “anar á tal ó qual teatro. Hi soch mol apassionada á sentir comedias, Y, al cap de vall no val pas molts “dinérs. Al mateix temps tú seus al costat mèu, tonto.”

Bueno, m' hi vaig cónformá. Y que com hi ha mon, no hi perdía ré.. es dir, anava perdent día tras día lo reconet de economías que guardava.

La major part de días anavam al teatro, pare, mare y cunyats. Está clá! com que á n' ells no 'ls hi costava res! ¿Qué 's penséu quin gasto? Perque no s' aconsolavan d' anar al públich, sino á las butacas.

Y de tant en tant á fé beguda y á menjar algún *biff-teack* en los entreactes. Sense darmen compte, los dinérs se me 'n anavan de la butxaca qu' era un contento.

Aixó si, tot era 'l Quico.—“Es molt bon xicot 'l Quico, tè molt bon carácter 'l Quico, sempre 'm repetían á cau d' orella. Y jo mi estarrufava. Hi venia encaixat per aquell paper.

Pero, noy, aquella vinya no podía durar sempre. A mi 'ls quartos se me 'n anavan com l' aygua que llenza una regadora ab techs, teatros, cafés... etcétra, etc., ¡Oh! y es que ni jo mateix m' esplico aquell intrin-gulis... Es que per tot me feya doná quartos aquella xicota.

Per fi vaig acabar lo reconet que tenia y ja no 'm quedava mes que lo que guanyava al día, y carregat de bonas iutencions vaig reunir un dia á la familia y los hi vaig exposar la meva situació.

Are, vaig dirshi, tindrem que concretarnos á anar al teatro solsament los diumenjes, del contrari no podría soportar aquest gasto.

Qué vaig haber dit!... Sogres, noya, cunyats y hasta un gosset qu' al sentir los crits que 'm feyan, va comensar á lladrarme, 'm varen deixar com un drap brut.

—¿Donchs qu' ha vingut á fer aquí vosté fins avuy?

—¡Vosté 'ns ha enganyat!

—¡Pero senyors!... Jo sols dich...

• Pero cá, no 'm deixavan respirar, fins que á empen-tas y hasta ab algún bolet barrejat, 'm varen posar al replá del pis.

Vaig estar tres mesos malalt del disgust.

Després al cap de temps vaig veurer á la meva ex-promesa y familia menjant monjetas ab lloillo al café Nou, ab un pagáno també nou, que si 'l varen tractar com á mi, al últim també 'l debian deixar com nou, com nou van deixarme á mí.

Després he sabut qu' aixó á n' el jóvent de la primera volada li passa sovint.

Ab tot s' ha de pagar l' aprenentatje.

Vaja... alanta...

FRANCISCO SISA.

CONFIDENCIA

No se perque 't causa mella
lo trobarm' sovint plantat
á sota ta balconada
ab un estassis galant,
quan sabs que no puch passarne
un sol jorn sense admirar
ta preciosa silueta
que li servo amor tan gran.....
Quan sabs que com mes te miro
mes ganas tinch de mirart'
puig ma vista may s' apena
d' anar vers á tu volant....
Quan sabs que si alguna volta
vull passá 'l carrer de llarch
no ho puch fer, que 'l cor ja 'm crida
que haig breument de contemplar
ta cara tan peregrina,
tos cabells tan ondulats,
tas manetas tan xiquetas,
tos brassos com la neu blanchs.
tas miradas ardorosas,
tos seductors ademans,
tas rialletas mel meladas,
tos peus xichs com brins d' agram,
ton devantal, tas faldillas,
ton... vaja te ho diré clar.....
pero ha de ser á cau d' orella.
Lo teu dot de vint mil naps.

ANTONET DEL CORRAL.

PROPAGANDA ORIGINAL

Fa un mes que va arribar á un dels hotels de las immediacions de *la gare* de Saint Lazare, á París, un viatjant que va ocupar un saló y una arcova immediata.

Encara que no rebia visitas de ningú y 's tancava en los seus aposentos completament sol, los criats del hotel havian cregut sentir en varias ocasions, crits com si 's disputés acaloradament y entre las veus, se distingian claras, las de una dona y un nen.

En un recó de l' estancia lo viatjant havia colocat una gran maleta cuidadosament tancada, encarregant als camarers que de cap modo la toquessen.

Una nit de la setmana passada, lo viatjant después d' esmorzar en lo seu quarto, va doná ordre al criat que 'l servia, de que 's retirés, advertintli que no estava visible per ningú, pus no 's trobava be y se 'n anava á ficarse al llit.

Al poch rato va sentirse dins del quarto del foraster, una acalorada disputa.

La veu de la dona que ja s' havia sentit altrás vegadas, cridava: ¡Miserable!... ¡M' has mort!... ¡Socorro!... sentint al mateix temps lo soroll produhit per la caiguda de mobles.

L' amo del hotel, avisat per lo servey, va pretendrer entrar en la habitació del foraster, mes al tractar d' obrir la porta, va sentir com per dins posavan lo forrellat.

Van anar per la policia en tant que se sentian á dins los crits de un nen que cridava; ¡Perdó papá!..., no 'm matis... ja no diré rés.

Va arribar lo comissari, trucant á la porta per dos ó tres vegadas sense resultat.

A la tercera intimació lo pressunt assesi va obrir la porta dient:

No se lo que vostés volen... Cada qual es amo de fer á casa seva lo que li dopa la gana y no m' explico á qué vé aquest aparato de forsa.

Lo comissari sens ferli cas, va manar agafarlo y van procedir desseguida á un registre en la habitació.

Los mobles estavan en un complet desordre.

La maleta era al mitx del saló y dintre d' ella se sentian crits ofegats y cops violents.

D' un armari de mirall colocat en l' arcova sortian crits de ¡Mamá! ¡Mamá!... ¡Perdó papá!... ¡No diré rés!..

Varen registrar la maleta y llavors sortiren del armari los crits mes terribles; van correr algúns á obrirlo, y no hi van veure res, sentint allavors los mateixos crits que sortian de la maleta. Tornan á la maleta y d' una caixa que hi havia dins, va apareixer un nen de dos ó tres anys que al agafarlo en brassos lo comissari va dir: Muchas gracias, señor, sento en l' ánima la feyna que s' acaba de pendrer. Lo meu papá es ventrílocuo y jo soch un bebé de cartó.

Efectivament, lo viatjant misteriós, lo presunt assesi, no era més qu' un ventrílocuo, que, no havent pogut en molt temps conseguir contracta, havia apelat á aquest medi per donarse á coneixer y alcansar alguna celebritat.

(De *El Suplemento*.)

ANUNCI

AL SIMPATICH CIUTADÁ M. RIUSEC

Jo també, com tu pretens vull casarme, amich Riusech, pero en cambi dirte dech que son bastant diferents los teus pensaments y 'ls meus; tu la vols soltera, rica y guapa; aixó es una mica mes peliagut del que creus.

Veig que tu ab bona manera t' alabas; no has d' atrapar-me; si jo comenso á alabarme te deixo una hora enderrera. Tu te las pegas de sabi; fins dius ab tó molt formal que no tens ávia, ¡gran mall donchs jo ni ávia... ni ávi.

Si no que aixó no está be per un jove, te diria que á mi la sort nit y dia 'm segueix; m' esplicaré. Si vaig alguna vegada al teatro, no 'm costa rés; entro sério y los portés may me demanan la entrada.

Un cop dins busco un silló, m' repanxo en lo coxí, y quan passa á recullí algún acomodadó, sense qu' ell res de mal pensi de la butxaca, distret, li ensenyo algun cartronet y ell encare 'm diu: «dispensi.»

Si anant pel carré m' aturo allá hont hi ha un grupo de gent, que al sortirne, facilment es que un se trova ab l' apuro de que li falti després lo rellotje ó monedero... jo no se qué deurá ferho que sempre 'm passa al revés.

Fa poch que anant pel carrer no se ahont vaig aturarme que al se á casa vaig trovar-me un brasalet de *doublé* y un rellotje á la butxaca; jo no se pas d' ahont venia; y per cert noy, que tenia una cadena molt maca.

Ab molts cassos m' he trovat que de contar hi ha estoneta; aixó es sols una mostreta del que soch afortunat, Aquí tens, donchs, lo motiu que si vull casarme, jo no vull cap noya d' alló que her mosa y rica se 'n diu.

Per mi aixó no ho trobo bè; puig las lletjas qu' es quedessin tan se val que las fonguessin y las tornessin á fe. La que ab mi s' casi ó be 's lligui, jo ja tinch la idea feta; ha de ser una viudera; viuda; sigui de qui sigui.

Si senyor; no desatino ni 'm busco cap compromís; semblará que entro en un pis que ha cambiat d' inquilino. D' aquest modo un s' estalvia comprar mobles y altres gastos, suposant que tindrà 'ls trastos que ab l' altre marit tenia.

Si acás te algun xicotet no li armaré cap bullanga, ca, al contrari; (es una ganga; aixís un ja 'l troba fet.) Sols poso per condicions que jo no vull festejá; cá, ca; altre feyna hi ha; no estich per 'questas cansons.

Si per 'cas n' hi hagués alguna que li agradi 'l tracte aqueix que s' entengui ab mi mateix; Llástichs, vint; de dotse á una.

J. STARAMSA.

EN LO QUARTO

—¿Quan hi ha personas, Leoní,
no li repugna 'l vestirse?
—Home aixó ni té que dirse;
haventhi personas, sí.

APUROS

—No es 'n Lluís?
—Si qu' es en Lluís.
No 'ns deu haver vist...
—Oh! y tal...
—(No duch.á sobre ni un ral;
això si qu' es compromís!...)

MEMORIAS D' UN BOLERO

CAPITUL QUART

De com en Cirera als sis messos de casat, se trová pare d' una hermosa criatura, y ab un altre protector en perspectiva.

Já tenim instalat á nan Cirera
á casa de s' amiga Salta-tinas,
que lo cuyda millor qu' una partera
dantlhi caldos en vers de medicinas;
no deixa de lo llit la capsalera;
tot son mimos, bolados y joguinas,
per veurer si amorosa enganya al pobre
y 's carrega 'l mort que porta á sobre.

Per fi un dia qu' entrá en convalecencia
del tanto que vá rebre 'l cancanista,
ella li parlá aixís áb gran prudencia
en la cara del trist fixant la vista;
—«Mira noy, en lo mon, es la conciencia
»fantasma que sol fer la vida trista;
»qui te vergonya y pòr, está de pega;
»ni un céntim rovellat may arrossega!

»Jó en lo mon hi sigut mol bascantada
»y tot per fer favors... rés,... massa bona,
»qué vols ferhi? complaure á tots m' agrada,
»mes, are massa sé quín pá s' hi dona;
»d' aquí endevant vull viure regalada
»tenint al meu costat una persona,
»un marit si potser, que 'm cuidi y mimi
»y que estimantlo jo, també m' estimi!»

Va fer pausa á n' aquí, en tant que als llabis
de 'n Cirera la burla traspuava,
mes ella no fent cas d' eixos agravis
seguí parlant aixís: «Fill tot s' acaba!
»Per mes que tú de mí, com molts t' alabis,
»no agafis per las fullas may lo rave;
»no só la qu' era abans, no tinch apuros,
»¡hi heretat del meu pare dos mil duros!

—¡Dos mil duros! Rellamp! (ansiós exclama
en Baldiri saltant de la cadira.)
—«¡Deu mil pelas! ¡felís qui se las mama!
y assentantse altre cop, pensa y suspira;
...mes ella per resoldre aquella trama
soptament li diu: —«Donchs apa! mira,
»nos los podém partir sens perjudici
»de que 't demani jo algun sacrifici!

—«Quín es? — Casarte ab mi! — ¡Vaya una bromal!
—Me desprecias? — No, mes considera
»qué dirian l' *ambut* y la *paloma* (1)
»fent semblant disbarat? —Tonta fal-lera!
¿Qué hi fá 'l que puguin dir, si 't dono *moma*?
»No siguis tonto, no, creume Cirera!
»ja sabs sobradament què só aixerida,
»y ab mi t' emportarás molt bona vida!

(1) Societ. ts humorísticas qu' estavan, en son a pogeó allavors en Barcelona

»Sens tindre que ballá y fe *phantomimas*,
»si 't conformas, desd' are podrás viure,
»no cuidante de mí, si es que m' estimas,
»puig partidaria só de l' *amor lliure*.
»Mira noy que tenint las camas primas
»convè t' engreixis si no vols fer riure;
»deixa 'l dir de la gent, de genit muda;
»mes val que 't diguin tots, cara groixuda.

Convensut 'n Baldiri, per la *lábria*
d' aquella dona, filla del dimoni,
sens fer oposició, caigué á la *gábia*
carregant ab la creu del matrimoni,
pró ell tonto y tranquil y ella molt sábia
per adquirí ab l' amor un patrimoni
passavan una vida d' alegría
en Cirera, la Petra y Companyia.

Als sis mesos la Petra está malalta,
—«¿Qué tens Petra del cor?—y ella que plora
li contesta:—¡Vés, corra per 'l que 'm falta,
—«¿Y qué 't falta? respon?—La llevadora!
—¡Ay reflích!—(y en Cirera aquí s' exalta)
pero pensantho be, diu: «¡Pit y fora!»
»Qué m' importa lo mon y lo decoro?
»Jo ray que tinch lo cap mes fort qu' un toro.

Al cap de pocas horas, satisfeta
la Petra á n' en Baldiri li ensenyava
una noya mes mona y mes guapeta
qu' ab sa incessant, *gueé, gueé*, tot ho aixordava,
»¡Cirera, en aquí tens la *Cirereta*!
»ella vá dirli, y ell, per brochs no estava.
Per tranquil que sigués, es just l' acori
tindre un fill als sis mesos de casori.

Tot fou lo primé impuls, després tavola,
vingan bromas, tiberis y fe 'l plaga
se cansá de la Petra, en Palmarola,
y la pobre senyora 's trová en vaga,
Mes com per conquistá 's *pintava sola*,
als pochos dias, en porta, un altra plaga
(y no de la parroquia) ab gran misteri
pretenia pujar al ministeri.

Era aquest un Senyor, marqués de veras,
fanátich, molt tibat, antich carlista,
que tenia un palau en las *Sureras*
y un altre en lo carrer de *Bona-vista*.
Aixís es que de bonas á primeras
lográ fèr de la Petra la conquista.
¡Apa Cirera! deya ella ¡viva 'n Carlos!
y vingan rals... tu ray, que sabs gastarlos.

JOSEPH M.ª CODOLosa
Continuará.

PREGARIA

Oh Immaculada María
Reina de las reinas totas,
que al costat del Páre Etern
de ditxa inefable gossas!
Tu, de totas la mes bella;
Tu, qu' entre totas las donas

váres esser la escullida
pera concebir al home
que va vení á redimirnos!
Tu, que vas pujá á la Gloria
despues de haver contemplat
ab punyals que 'l cor destrossan,
lo teu fill clavat en creu
entre mitj de demnats homens!
Tu, qu' ets nostra Providencial
Tu, que may te mostras sorda

als prechs que ab fervor t' elevan!
Tu, la Reyna poderosa
de immaculada puressa...
mira ab pietat á aquest pobre,
que ab los ulls llagrimenant
á tas plantas se ajennolla,
demanante ab tot lo cor
li fassis treurer la grossa!!...

MARANGÍ.

CURIOSITATS

LA CERVESA

MOLT generalisada es aquesta beguda y d' un us antiquissim.

Ja los fenicis la consumian en gran quantitat.

Al principi 's feya de blat pero prompte va reemplaçar aquest grà la fresca cibada.

La cervesa fabricada antiguament en *Pelusa* á las voras del Nilo, era la mes celebrada y es coneixia ab lo nom de *Vi de Pelusa*.

Los egipcis ensenyaren lo seu us y la moda de fabricarla als grechs que 'n deyan *Vins erithenos* y *zuthos bruton*.

Molt prompte va propagarse á las Galias y á la península italiana y despres á la Germania y á Iberia, extenentse considerablement lo seu consum, especialment en los paisos hont per rahó del clima no 's podia cultivar la vinya.

Va ser tart l' us de la cervesa y la seva acceptació fou tanta en certs punts que l' emperador Domiciano va fer arrancar los ceps en tot lo territori del Imperi.

Ara 's consum en tot lo mon conegut sent los paisos en hont se 'n fa mes us, lo centre d' Enropa, Estats Units del nord y en totas las Américas.

Los francesos l' anomenan *biere*; los inglesos *beer*; los alemanos *bier*; los holandesos *bir*; los italians *birre*; los portuguesos *cerveja*; los dinamarquesos *oll*; los polacos *pivo*, y los russos *hvas*.

Las propietats de la cervesa son moltes segons opinions facultativas.

La cervesa s' emplea per apagar la sed per la gran quantitat d' aygua que conté.

Se la considera com estimulante per la petita quantitat d' alcohol; per l' ácid carbónich, refrescant. Es tónica-excitante per los principis amarchs aromatics del *lúpulo*, y nutritiva per lo sucre, dextrina, materias extractivas, albuminosas y grassas, y per las sals minerals, de las que, com dominantes, figuran l' ácid fosfórich y la potassa.

Payen atribueix la potencia nutritiva de la cervesa á la seva riquesa en extracte, que 'l considera en quantitat igual al seu pes de pá. Keller es d' opinió que aquest poder nutritiu es déu al ácid fosfórich, considerant que la quantitat de 1'60 grams d' ácid fosfórich que conté una bona cervesa de Baviera, equival á 5'30 grams de carn fresca de bou y á 2'20 de pá, contenint lo 45 per 100 d' aygua.

PEPET DEL HORT.

PENSAMENTS

No sempre s' ha de dir lo que 's pensa, pero sempre s' ha de pensar lo que 's diu.

Mes convé la censura que la adulació.

Si veus á un orgullós, no preguntis si té talent.

ESPECTACLES

TEATRO VILANOVÉS.—Segons várem preveure en lo número passat, lo clown Tobir y Sellav s' ha declarat *prófugo*; no havent pogut tenir lloch l' anunciada funció y per conseqüencia lo escamoteix d' aquest artista per lo célebre Marianaoni.

Abay: gran solo de violón per lo reputat artista

Marianaoni

després del drama anunciat en lo passat número.

Acabará l' espectacle ab lo reparto de bitllets de banch, y la redacció dels grans discursos qu' hade pronunciar lo ungit per los conservadors.

No s' invita particularment.

TEATRO REPUBLICÁ, "HISTORIADOR"

FUNCIO MONSTRUO

1.º La comedia bufa en tres actes de repulsió:

La presidencia

ó

En la terra dels cegos lo borni es rey.

per lo repudiat autor Sr. Acor.

2.º La pessa de malas costums:

La mentida mes odiosa

ó

Las vritats á mitxas

escrita per Nosequí.

3.º Varios jochs de purritxinellis titolats:

¡Compañero!

4.º La vella y trasnochada comedia,

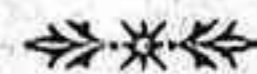
Lo pretendent ctern

ó

Un diputat-mómia per Tarrassa.

A l' hora que 'ls vingui bè

EPIGRAMAS

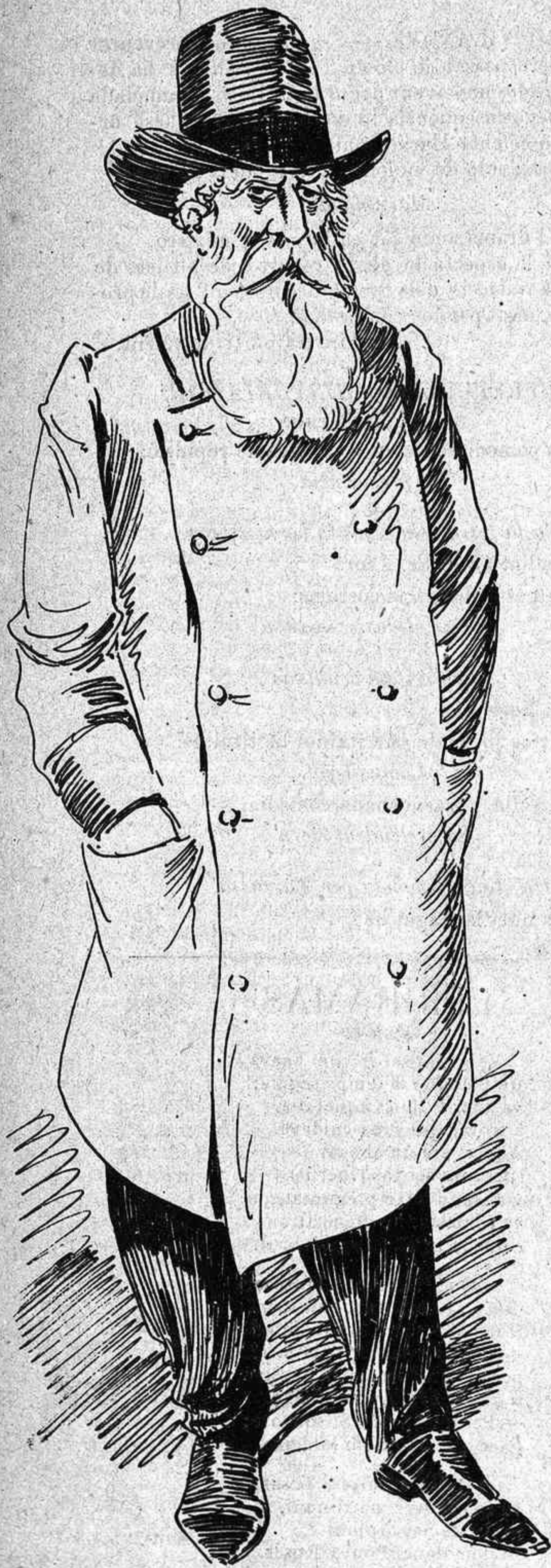

Volguent saber com anava un plet que fa temps seguía; va anar l' Ignés aquet dia á trovar qui s' en cuidava. Aquest era un abogat (per mes senyas jeperút) y al ser d' aixó preguntat, va contestar ab gravetat: —Lo de vosté está molt brut.

—¿Qué li has fet á la Roseta que ab tu está tant enfadada? ¿Fins diu que l' has insultada? —No es veritat, donya Marieta; porque un duro no 'm deixava, li he dit avara, y 's queixa. —¿Per un duro?—Si senyora; jo sé que á tothom lo deixa.

La Dolores Baixa y Tosas, va contraurer matrimoni, lo dia de San Antoni ab don Manel Pont y Rosas. Ja casada; va firmar cert escrit, (no se en ahont) y tranquila va posar: «Dolores Baixa de Pont.»

TRIQUINA,

La barba de D. S.
Log.: pim.: pam.: pum.:

La gorra d' aquest pintor

La rialleta d' aquesta bailarina

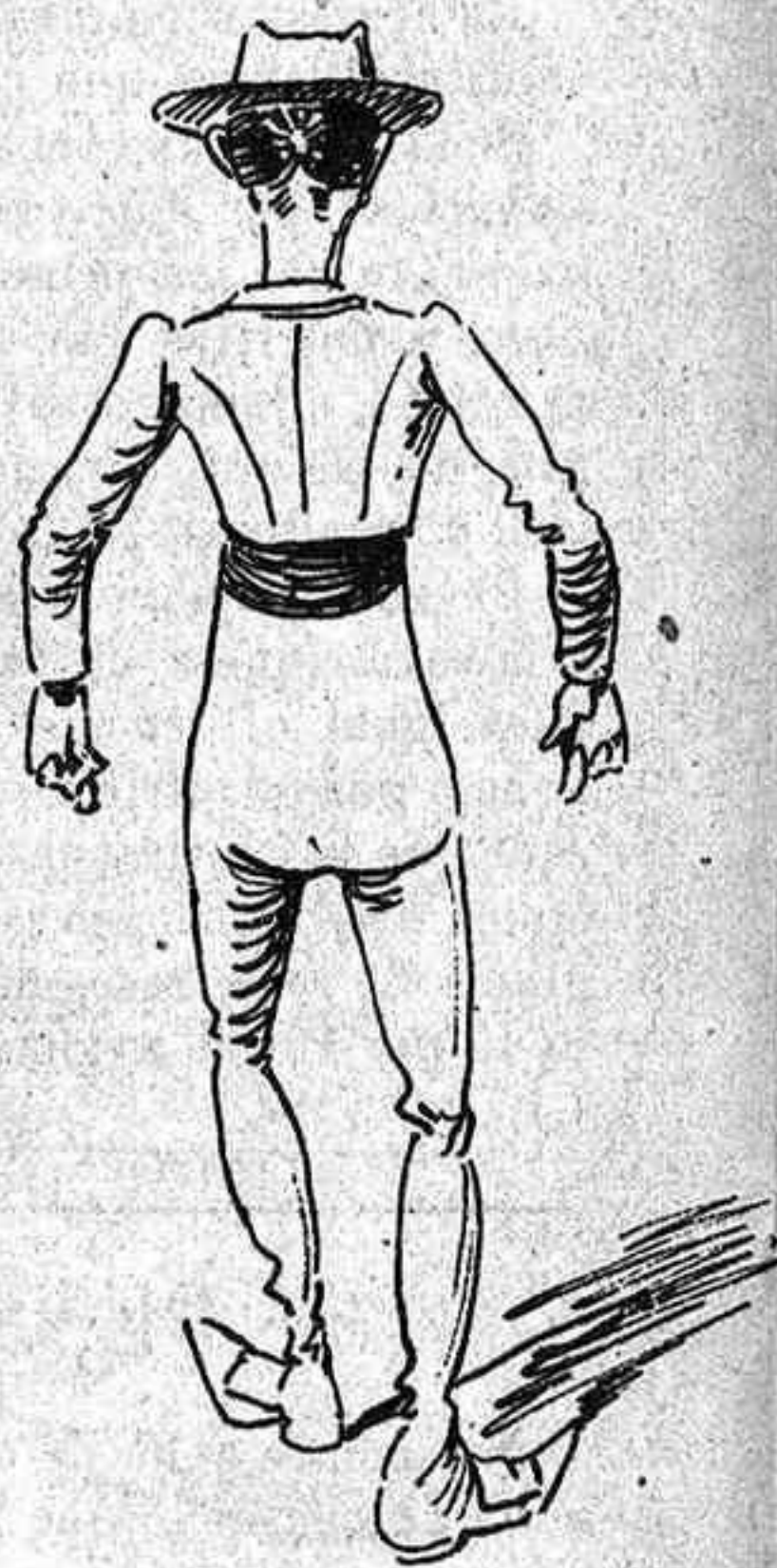
Los honors d' aquest militar

Lo valer d' aquest Acor

Las patillas d' alguns marinos

La sal d' aquest torero

La virtud d' aquest cartí

Lo mérit d' alguns actors

Las cuas de aquesta ninyera

M. G. G. G.

NOSTRE RETRATO

Publiquém avuy lo de D.ª Francisca Soler de Ros, mal-lograda y distingidíssima primera actriu del Teatro Catalá. D' ensá de la seva mort que fou plorada per tots los aymants del nostre Teatro, no ha pogut omplirse lo vuit que va deixar tan notabilíssima actriu, gloria del Teatro Regional.

CIRCO BARCELONÉS.—Dilluns passat los admiradors del *coro de señoras* reberen un solemne chasco al veurers que per indisposició de la senyora Mateu no s' efectuava la funció de benefici, pero al dia següent s' explicavan la solució al veurer que continuava tancat.

Curta ha sigut la *temporaditis*.

ROMEA.—No hi ha hagut altre novetat durant la passada setmana que la funció destinada per benefici del actor sens rival D. Iscle Soler, que tingué lloch lo passat dilluns, y en que la numerosa concurrència que assistí, li demostrá evidentment las numerosas simpatias que conta.

A causa de una repentina enfermetat que de alguns dias aqueixa á la distingida primera actriu jove D.ª Carme Parrenyo, tingué que cambiarse la comedia de nostre director senyor Ferrer y Codina, titulada: *Castor y Polux*, posantse en escena *'Ls banys de Caldetas*.

Lo *Monjo negre* seguéix sent la obra destinada per los dias de Teatro Catalá y á causa de ser mes perfecte son desenpenyo en rahó d' estar mes segurs los artistes en sos papers, cada dia obté mes éxit.

NOVEDATS.—La coneguda obra de Ohnet *Le Maître des forges* en francés ó *Felipe Derblay* en espanyol dongué ocasió de demostrar las brillants condicions y perfecta direcció que posseheix la companyia Tutau.

Respecte á la execusió, lo millor elogi que pot ferse, es que tots los artistes hi lograren aplausos apesar d' haberse vist representar la dita obra per companyias estranjeras en que hi figuran notabilitats y ademés per la companyia espanyola de 'n Mario.

Lo juguet *Juicio de faltas* del senyor Flores Garcia tant sols se fá recomenable per sa versificació fácil y expontánea. Encar que hi ha alguns xistes, algunas escenas se feren pesadas per lo llargas.

Creyéim que alguna estisorada, seria molt del agrado del públich.

Se distingí lo apreciat actor senyor Capdevila y lo reputat galan jove senyor Garcia Parreño.

TIVOLI.—Per las próximas festas se prepara ademés de las obras d' espectacle que s' han representat durant tota la temporada, la dels senyors Ramos Carrión y Caballero, titulada: *Los sobrinos del capitán Grant*.

No creyéim desacertat tal pensament.

NOU RETIRO.—En la execussió de *Don Dinero* sols se distingiren los únichs puntals de la companyia, senyora Segovia y senyor Larra. Los demás artistes sols contribuiren á acabar de acreditar lo merit reconegut en anteriors obras.

No 's recomana l' expressat juguet ni per la lletra ni per la música, pero ab tot mereixé los honors de la repetició una americana y un *terceto* cancanesch.

No se vejë la *tostada* per la decoració nova ni per la apotheosis.

En preparació *¡Olé Sevilla!* del aplaudit actor comich D. Julian Romea y que s' ha estrenat en Madrit ab verdader éxit.

CALVO-VICO.—Diumenje passat lo senyor Isidoro Valero representá la coneguda obra *Isabel la Católica* en que l' eminent actor ratllá á gran altura en la pintura del personatge l' immortal Cristobal Colón. Lo secundá ab acert tant sols lo senyor Riba. Los demás actors á la altura de *comicos de la legua*.

CIRCO EQUESTRE.—A la hora d' entrar en prempsa lo número s' haurá estrenat la pantomima: *Damon y Phytias* presentada ab la deguda propietat, tal com acostuma lo senyor Alegria, ab aqueixa classe d' espectacles.

EDEN-CONCERT.—Lo senyor Galofre per no voler ser menos son favorecut local que los teatros, prepara estrordinaris debuts per la próxim setmana ab la creencia de que sos esforços de portar artistes y notabilitats de primera, los veurá degudament recompensats ab lo favor del públich.

UN COMICH RETIRAT.

QUENTOS

Després d' esplicarlhi per espay de dos horas un maquinista á un pagés lo mecanisme de las locomotoras, va dirli aquest:

No parli més; ja ho comprench perfectament, pero á pesar de tot, no m' esplico com poden caminar sense caballs.

Un va reparar que un home combregava quatre ó sis vegadas cada dia.

—Mestre, sou molt religiós va dirli, veig que combreguéu molts vegadas.

—Oh y d' aquí passo á las demás iglesias á fer lo mateix.... lo que sento que donguin las partículas tan petites y que no quedi ben tip.

Entra un lladre de nit en una habitació hont s' hi trova un jove al llit; al soroll fet per lo lladre que ja havia dat ab l' ermilla del jove, es desperta aquest y 's posa á riurer desafortadament.

—De qué riu?... diu lo lladre.

—De veurer que lo que jo no trovo de dia y ab claror, vosté vol trovarho de nit y á las foscas.

Es presenta una parella en una fonda y demana habitació.

—Dispensin, diu lo camarer, vostés son casats?

—Sí.

—Donchs no pot ser... l' amo 'm té dit que á casa no vol crits ni escándol.

Una dona molt rica de resultas d' una rifa, cridava desde la seva habitació:

Marieta, filla, si vols, toca algun ball... que tantas opras!...

—Si no toco, mamá.

—Be ho sento.

—Si es 'l gat que passa per sobre las teclas del piano.

LA TOMASA
NOSTRA GOMME

—Vólen castanyas?... mirin que son grossas...
—Vosté si qu' ab aquesta cara l' ha está donant sempre la gran castanya.

A V I S

Lo pròxim número de LA TOMASA serà il·lustrat ab dibuixos escullits y alegorichs de las festas de Nadal y augment de gravats.

Lo text serà molt ameno, alussiu també á la festivitát de la setmana.

Supliquém als nostres corresponsals que si desitjan augmentar lo pedido ho fassin ab temps pus segur qu' acabarem la tirada en lo mateix día de sortida.

Nota.—Lo número sortirà lo dimars matí, vigília de Nadal.

Los premís que dedicava anualment lo nostre municipi, als alumnos que mes se distingian en las escuelas municipals, aquest any s' han evaporat.

Aixís si que 's pagarà aviat lo fabulós déficit.

Ja deuen voler acostumar á la quitxalla per quan sigan mestres d' estudi...

Ja va per dos vegadas que á un amich nostre li resulta qu' al arribar á casa y al desdoblar *El Noticiero* s' hi trova un esqueix faltanhi la quarta part del diari.

Que no podrian los plegadors del il·lustrat periódich inutilisarlos porque no 's possessin á la venda enganyant al públich?

Se suplica.

Dias passats anava un subjecte per las administracions de Loterías, buscant un número que li havia indicat una d' aquestas que tiran las cartas, qu' havia de treure: la primera sórt.

La llissó segons informes li va costar cinch duros.

Sembla mentida qu' en las derrerías del sigle dinou hi hagi babaus que creguin ab aquestas superxerías y governs que tolerin á tant d' embaucador que s' alimenta de la llana dels tontos.

Ha mort lo *Federalista* d' una anémia monetaria.

Desitjarém que parodiant á aquell *Lázaro* de las sagradas escripturas, resucités á mans d' algun nou Jesús.

Apa, senyor Tobir!...

Ara qu' aquell altre diari pagava 'l paper 's tem que passi á mellor vida.

A la quenta li ha agafat la mateixa malaltía qu' al *Federalista*.

De la propia enfermedat va morir *La Nación*.

La anémia monetaria es lo *dengue* dels periódichs.

Durant lo mando de D. Francisco de P. Rius y Taulet diu que la ciutat ha estat molt bonica de fora y molt bruta de dins.

Veyám si 'l qu' ara puji la tindrà bruta de dins y de fora Deu me 'n quart de jurarho.

En la convocatoria per l' ingrés á l' Escola de guardias marinas s' han presentat un centenar d' aspirants.

'Las plassas son setse y encara d' aquestas n' hi ha d' haver sis per fills de marinos.

Inlaterra, Fransa é Italia deuen tremolar devant d' aquestas xifras...

Quina *Escuadra de Combate!*

¡¡Voltéulal!

Aquestos posibilistas son lo diable.

Perque alguns han vist que tres dels seus companys han arreplegat un arrós, están d' un humor de tots los diables.

Vés si ells no ho haurían aprofitat...

No se 'ls escoltin, no; y vingan entarugats, y consums, y obrir carrers y sacrificarse per la població.

Oy?

En motiu d' una forta febre catarral está guardant llit doña Cárme Parreño, distingida primera actriu del Teatre Catalá.

Celebrarém la milloría de tan apreciable artista.

Seguim adquirint datos per fer la biografía d' aquell *Rala* que várem anunciar.

Avuy hem estat en una caixa de préstamos hont á voltas s' hi socorría.

Si tots los retratos dels nous concejals qu' anuncia publicar *El Noticiero* son com lo del nostre amich Sr. Gualdo, llástima de quartos que 's gastin ab clichés.

Lo qu' es al *quefe* de la *Colla del arrós* no 'l coneixería ni la seva mare.

Quin debut de galería... de páti.

La asistencia facultativa del difunt D. Lluís de Portugal va importar la friolera de 300,000 pessetas.

Los tres metjes de cabecera van cobrarne 120,000, 60,000 y 85,000 respectivament.

Altres varios *matasanos* van cobrar cuotas de 1,000, á 5,000 pessetas.

Pobres reys!... qualsevol diria que no 'ls costan rés de guanyar.

S' ignora lo paradero del vapor *Sevilla*.

VENDAS

PLANXAS históricas pera fofrar electors expulsats de per riurer.

Carrer dels Bolados, cantó ca 'n Justín.

Abrichs de pells d' Australia per seurer en las primeras filas de butacas del Teatro de Romea.

Plassa de las Pulmonías, frente al Cementiri del S. Oeste.

Deutes de Corresponsals de LA TOMASA que no pagan á pesar de las cartas que se 'ls hi dirigeixen.

Próximament publicarem los noms dels interessats en no voler entregar lo que no es seu.

Parayguas per lliurarse de las escombra- rías que cauhen dels balcóns á las deu del dematí.

Carrer de la Policia Urbana, frente á ca 'n Xanxex.

SECCIO REGILIOSA

SANT DEL DIA.

Santa Ignocencia.

Gran funció en lo Centro Republicá Historich.

Va predicar lo reverent pare Valls que feu lo panegirich del celebrat per tothom: *Sant Acor.*

Entre varias notables frasses dedicadas al sant, no podém per méns de dar á coneixer las següents á qui no las sápigam:

Trist destí lo de Sant Acor!... Desdixada historia!... Lo dessident sempitern, l' incorretxible rebéch... qu' ha mantingut en constanta dessidencia á tots los sants del cel... Qu' ha ridiculizat al seu Deu; Que, s' ha brallat ab sant Pascual, Que s' ha imposat contra la corrent, quan, éll sol, ha tret mes ánimas de la gloria que 'n Besebú y 'n Pere Botero plegats.

En fi... á judici del auditori, lo pare Valls ha deixat en darrera en lo panegirich del sant, al que va publicar *El Federalista* los dias 8 y 15 del mes passát.

NOTICIAS MARITIMAS

De Málaga pera la mar ha sortit *L' escampavias*, "Tres millons de duros" capitá Tarugo. Consignataris.—Nohasido, Habido y C.^a

Telégramas

Fez 19, 8 matí.—Lo Sultán está prenent declaraci óns á son cunyat.

GUIXAS.

Cadiz 19, 10 matí.—Ha sarpat lo Peral per efectúa probas,

En Garibaldi 'l segueix.

QUIERO.

Id. 19, 10 tarde.—A la sortida, lo Peral ha embestit al bot *Salinero* enfonsantli tres costellas.

Lo entusiasme ha sigut indescriptible. 'N Garibaldi, continua seguint al Submarí.

QUIERO.

Publicidad—edició del divendres passat.—Han arriyat los *minios* y *minias* qu' han de trevallar en lo teatro del Liceo ab l' espectacle *Messalina*.

En Castelar diu que ja comensa á estar cremat ab aquets escribidors.

MIRONI.

CORRESPONDENCIA

Anirá lo de Riusech, R. Román y algo de R. Pons.

Doctor Pelát. Fiil meu, no se qué dirli... l' article no 'm fa 'l pès .. En l' almanach hi té una poesia. — Eudalt Sala. Aixó del dentát de coral ho deu haver copiat d' algún clássich.

S' han inutilizat 22 treballs quo forman lo conjunt de lo rebut fins lo 18 del corrent inclússiu.

HA SORTIT JA

LO

ALMANACH DE LA TOMASA
pera l' any 1890

Luxosament imprés é ilustrat ab 6 magnífichs cromos, deguts als xispejants llapis dels reputats dibuxants Srs. Labarta y Pahissa. Hi figuran ademés notables grabats inédits de nostres primers artistas, entre ells, los Srs. Amigó, Cardunets, Cilla, Coll, Farrarons, Ferrer, Gómez, P. K Mins, Mestres, Miró, Planas, Vázquez, &

La portada ha anat á càrrech del distingit artista qual pseudónim es

Lo text es escullidíssim, figuranthi treballs inédits de nostres millors escriptors y poetas com son los Srs. Alsina, Ayné, Calvet, Coca y Collado, Codolosa, Ferrer y Codina, Guanyabens, Guimerá, Marull, Palá, Ribot, Roure, Soler (Pitarra), &

Apesar de ser un tomo tant notable en text com en ilustració, son preu es sols el de

DOS RALS

Se ven en tots los kioscos y demás punts hont se despatxa lo nostre setmanari.

LO DENGUE A MADRIT

Un per cent ne mort?... Per xó;
qu' aquest un, no siguéis jo...

A la quenta aquesta gent
pensen com jo, ab l' hu per cent.

Ha sortit ja l' Almanach de La Tomasa

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primera es musical
á ma segona lo trepitxas.
Amat lector si hu desitjas
es nom d' home 'l meu total.
SAGAS.

ANAGRAMA

La noya gran de 'n Marsal
te una tot molt hermosa
y enrahona ab un total
que lo sabre li fá nosa.
M. EMULAP

MUDANSA

Granotas solen habé
en lo tot posát ab é;
qui té molts dinés pot dí
qu' es total posát ab i;
nom d' home segons crech jo
es lo tot posát ab ó;
es animal de segü
lo tota! posát ab ú.
J. Usón.

PROBLEMA

Descompondrer lo número 1682 en
quatre cantitats, que sumadas, resta-
das, multiplicadas y divididas per dos
números diferents cada cantitat, don-
guin resultats iguals.
T. V. O.

TRENCA-CAPS

S. D. Pepe Cuello
Tárrega

Formar ab aquestas lletras lo titol d'
una comedia y un drama d' un mateix
autor.

FANDILLETA.

INTRÍNGULIS

Buscar una paraula que anantli tra-
yent una lletra del devant dongui 'ls
següents resultats:

1.ª los arbres ne tenen.—2.ª un ani-
mal.—3.ª negoció.—4.ª vocal.

CONCHA MARTINEZ DE B.

LOGOGRIFO NUMERICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	ρ	Nom d' home.
0	8	4	6	7	3	4	5	0	—	id.	id.
9	4	6	7	9	4	5	7	—	id.	id.	
5	0	6	4	8	9	0	—	id.	id.		
7	6	7	0	5	0	—	id.	id.			
6	7	3	4	0	—	id.	id.				
3	4	0	7	—	id.	id.					
5	0	3	—	Beguda.							
6	7	—	Nota musical.								
1	—	Consonant.									

UEDSAM.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Acentigrafo.—Papa-Papa.
Logogrifo numérich.—Portugal.
Geroglifich.—Un quinteto son cinch.
Xarada tarjeta.—Paula.
Xarada.—Marcelo.
Anagrama.—Toca-Taco.

Problema.—12 2 2=16
20-2-2=16
4×2×8=16
64 : 2 : 2=16

100

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 ptas
Cuba y Puerto Rico id.	2
xtranger id.	2'50

NOTA—Tota reclamació podrá diri-
girse á la Administració y Redacció del
periódich, carrer de Sant Pau, n.º 56.
LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa, S. Pau, 56.—Barña.